



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Oliverii Florentii Waterloop Congreg. Oratorii B. Mariae
Aspricol. Presbyteri Monita Spiritvalia Et Moralia
Tetrastichis distincta**

Waterloop, Oliverius F.

Antverpiae, 1657

Sors varia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9689

In monte Thabor non fuit
 MARIA, sed Calvariæ.
 Bona illa pars; hæc optima:
 Bonâ abstine, fruire optimâ.

Sors varia.

Cur Petre montem splendidum
 Amas, & obscurum fugis?
 Hic fufus audebit cruor
 Splendore solem vincere.

Novi calorem spiritûs
 Comitabitur tentatio:
 Ut obviam sumas Crucem,
 Compose mentem, ne ruas.

Lactatus es? jactaberis;
 Prius Angelus, post vix homo:
 At dura lætanter pati
 Iam doctus, eris Homo-angelus.

Placidi favorem Numinis
 Si mutat aura discolor:
 Cuncta esse cum scias DEI,
 Sine esse; te serva DEO.

Quam ventus incurfat frequens,
 Solidatur arbor; stringitur
 Vexatione, & altiùs
 Agitata radices agit.

Non obstinatis ictibus,
 Longève luctæ tædio
 Cadat animus: quam vult DEUS
 Firmare virtutem, probat.

Seu fel propinet gratia,
 Seu mella stillat; Numini
 Modò servias, modò placeas,
 Cur susque deque non habes?

7. **L** Vgebis, ut post gaudeas;
 Gaudebis, ut post lugeas:
 Amara nexa dulcibus
 Vitæ catena continet.

Sperasne jure gaudium
 Mœroris expers, ô homo,
 Gaudere? vera non potest
 Carere vita lacrymis.

Timebis inter suavia;
 Sperabis inter aspera.
 Hæc vita: gaudio dolor
 Cedit; dolori gaudium.

Tenore res vario fluunt.
 Mortalium rector DEUS
 Vtramque sortem dividit:
 Timet homo vanus, aut tumet.

Metuit in arctis, in bonis
 Cæco insolescit gaudio:
 Hunc recta mens non dirigit,
 Sed æger affectus trahit.

Breves in horas mobilis
 Hæc vita ridet, aut gemit:
 Et unde diviti metus,
 Hinc pauperi spes nascitur;

Spem nutat inter & metum;
 Audet, fugit, vult, abnuit;
 Amat, odit, exultat, dolet,
 Vitæque vivit immemor.

8. DEI

8. DEI eruditus spiritu,
Variabiles vitæ vices,
Et dispares rerum exitus
Pari intuere lumine.

Fit hora nemini bona,
Quæ non sit alteri mala:
Nec hora fit cuiquam mala,
Quæ non sit alteri bona.

Securiora gaudia
Carere ne puta dolis.
Diffide lætis: ni times,
Vincêris; imò victus es.

Vbi omnium perpenderis
Rerum vicissitudinem;
Secunda te non efferent,
Adversa te non depriment.

Fortuna quamvis aurea
Tibi, tuisque rideat;
Relictus à patientiâ,
Diu esse felix non potes.

9. In rebus æternis tuam
Felicitem colloca:
Tuum nec esse censeas,
Fortuna quod fecit tuum.

Volubili plures Deæ
Faciunt sacrum; pauci litant.
Fortuna in hos est pessima,
Qui promerentur optima.

Quid ejulas, aut ringeris,
Quererisve quod benè sit malis,
Malè sit bonis? Numquam simul
Duo regna sunt, Mundi, & DEI.

Luit absque culpâ vir bonus,
Non absque causâ. Quod DEUS
Opus probat, quis improbet?
Solutus, quod egit, hoc agit.

Iustè alteri donat DEUS,
Quod alteri iustè eripit.
Mutantur humana omnia,
Varioque voluntur modo.

10. Fortuna, si quid ea Dea
Est, nominatur, fingitur;
Nos sæpius ludos facit:
Cur non & ipsam ludimus?

Quos ficta ludos exhibet
Fortuna, pro ludis habe.
Mentes sumus, non corpora:
Haud illa tanget, quod sumus.

In orbe nil constat diu;
Nil est perenne; casibus
Sors cuncta versat. Hanc fidem
Admittis? amittis tuam.

Sors ridet, ut vides, tibi;
Sed te, vide, ne rideat:
Spondet quietem: sed labor
Speciem quietis opprimit.

Sors ore ridens blandulo,
Vultus resumet asperos:
Vernantis est instar rosæ;
Vere orta, Vere concidit.

Sors dona partitur sua;
Sed ludit, & donat nihil.
Quod arbitraris hanc dare,
Deponit, ut repetat semel.

K 2

Quie-

Quiete quando propriâ
Contentus es, vel commodo,
Adversus eventus tibi
Stultam quietem subruet.

Cùm fors sinistra te solo,
Spem præter, adflixit semel;
Quâ forte prosperum velis
Sperare, quidquid imminet ?

Obesse non erit semel.
Contenta fors: iterùm oberit.
Nullum tibi eveniet malum,
Quod non sequatur alterum.

II. Ridente sorte, sis memor.
Solonis, & proverbii:
Sors læta perdit neminem,
Quem non prius stultum facit.

Humana mens felicibus
Sublata rebus, immemor.
Sui, futuri nescia,
Servare vix novit modum.

Rebus memento prosperis
Servare cunctanter modum:
Dum cuncta pro voto fluunt,
Lætas quatit mœror fores.

Attenta semper mens tua
Vbiq̄ue vigilet, ne novi
Concussa forte turbinis,
Quæ stabat antè, cõncidat.

Quò fluctuantis altiùs
Te sortis aura sustulit ;
Hòc ad ruinam pronior,
Tergo propinquam, promines.

Facilè citoq̄ue frangitur,
Cùm maximè fulget, vitrum:
Sors quando ridet prospera,
Mutationem cogitat.

Res læta mœrorem trahit ;
Sors blanda captatum venit:
Tunc est habenda maximè
Suspecta, quando est prospera.

Fortuna nulla est, aut levis:
Citò reposcit, quod dedit.
Cùm delicatè pranderis,
Verè ne cœnes malè.

Quam fluxa produxit dies
Felicitem, non ames :
Struxisse quam valuit dies,
Dies valebit solvere.

Rerum secundis flatibus
Noli ante mortem credere:
Scit nemo mortalis, sibi
Ventura quid vehat dies.

Rebus secundis si potes
Tumere, sat nondum sapis:
Suam quis umbram conspicit
Crevisse post victoriam ?

Hominem vicissim res facit
Adversa timidum ; res facit
Tumidum secunda: sic tuus
Timore ponatur tumor.

Te stringe, quando maximè
Sors obsecundat aurea:
Venti sub aurâ prosperi
Inflata vela contrahe.

Ventos

Ventos voca Favonios,
Quos vulgus adversos vocat:
Favere quos vulgus putat,
Vir justus adversos habet.

Desiderata calamitas,
Virtutis est occasio:
Quò te secunda non tulit,
Rebellis aura subvehet.

Te quando pinguis otii
Securior laxat quies,
Deplange fortem: adversitas
Virtutis est occasio.

Si te, quasi in lento mari,
Felicitate torpidum
Iners habet tranquillitas;
Dilatus es: fluctus time.

Nihil minus fors tollere,
Quàm quidquid attulit, potest.
Zephyro modestus utere,
Euro paratus, & Noto.

Quàm fluxa sit mortalium,
Et quàm brevis felicitas;
Quàm sit caduca gratia;
Iosephus, & carcer docent.

Nihil stultius, quàm prosperis
In rebus insolescere:
Quæ silva cælo creverat,
DEO volente fit cinis.

Est forte Virtus tutior:
Illa impetus rerum levis;
Hæc clavus est vitæ. Fuge
Intuta; tuta amplectere.

Res omnium dignissima est,
In prosperis Prudentia:
In rebus adversis nihil
Honestius Patientiâ.

Adversa quem non dejicit,
Res nec secunda effert nimis,
Hic mentis & sapientiæ
Fructum latentis indicat.

In prosperis cùm te geres
Prudenter, his addet DEUS.
Quod læta prosperitas bonum
Aperit citò, leviter perit.

Quò se altiùs Sol extulit,
Umbras minores hòc jacit:
Prudentior mens leniùs
Inter secunda se gerit.

Abitura sperne; ne tibi
Cor efferat res prospera:
In corde circumfer DEUM;
Imitare Matrem Virginem.

12. Humana perfer suaviter;
Divina constanter cole:
Mentem bonam DEUS sui
Accendet igne spiritûs.

Adversa qui non sentiat,
Marmor sit ille, non homo:
Adversa qui Patientiâ
Vincit, vir est, ingens homo.

Extrema cùm te res premit,
Tibi una sit vinci salus,
Putaque damnum vincere:
Iactura cedit in lucrum.

Beate, quem Crux erudit !
 At ille ter quater miser,
 Quem sæculi, suique amor,
 Excludit à scholâ Crucis.

12. Iobus quot inter turbines,
 Quot & ruinas, optimâ
 Spe firmus, admirabili
 Constantiâ erectus stetit!

Inimica vis pecus abigit;
 Quod restat, ignis devorat;
 Vna universos protinus
 Sèpelit ruina liberos.

At iste quid Iobus fuit ?
 Non ulcerosus, at merum
 Fuit ulcus, innocentia
 Exemplar, & patientia.

14. Est, hoste qui caret, miser,
 Inertiaeque proximus:
 Nam maximum sine minimo
 Non vincitur periculum.

Si mente, quam subis crucem,
 Iniquiore sustines;
 Ornare quo te vult DEUS
 Honore, te indignum facis.

Te vita damnat, aut beat,
 Ignara Purgatorii.
 Crucis amas ? Paradisus est.
 Horres crucis ? Infernus est.

Tuam DEO ut probes fidem,
 Vexationes aestima:
 Nullam fer ægrius crucem,
 Quàm vivere expertem crucis.

Quò duriora gesties
 Amore CHRISTI perpeti;
 Hòc clarius signum tui
 Amoris in CHRISTUM dabis.

15. Nostris pudor languoribus
 Sit barbaræ gentis rigor,
 Quæ se, cruenta ferreos
 Artus, suis sacrat Diis.

Minas, vir, horres, & cruces ?
 Sexus & ætas debilis
 Virgunculæ, convitium
 Ignavia faciunt tuæ.

Blandina torta clamitat;
 Sum Christiana. Tu tuos
 Inter dolores dic frequens:
 Sum Christianus; aut file.

Vis Margaritæ nomini
 Parem referre imaginem?
 Tibi sub pedes esto draco,
 In corde crux, cor in DEO.

36. Crux, carcer, ærumnæ, rotæ,
 Lacerationes artuum,
 Ignes, catenæ, compedes,
 Ad astra tollunt spiritum.

Nec verba declarant fatis,
 Nec sensus exactè capit,
 Vnùs internæ crucis
 Quàm digna sit tolerantia.

Sic temperantur singula
 Momenta rerum, ut omnia
 DEO duce in bonum bonis
 Cedant, & in malum malis.

Spes

Spes inter adversantia,
Est mentis infantis nota:
Nisi innocens sis, vix queas
Sperare de malis bonum.

Famem, sitim, internas cruces
Amore CHRISTI ama pati:
Hoc luce mentis, hoc DEO
Est pace cordis gratius.

Oculis DEI fordet magis
Vitii cupido vel levis,
Quàm quòd molestâ sub cruce,
Tenebrisve sordium gemas.

Cupita si perfeceris,
Crescet cupido; & hinc dolor,
Mœriorque. Tu cave prior;
Placeatque amarities minor.

Virtutis unica uncia,
Tenebras sed inter aridas
Ex mentis orta vertice,
Aliis trecentis prævalet.

Tibi sit satis, vitam tuam
Quòd mentis arbiter probat:
Sentire, vel probabili
Ratione nosse, nil juvat.

Inter tenebras, & cruces,
Quæque orbis hic gignit mala,
Cæci instar, unâ sub DEI
Incede providentiâ.

In re molestâ nil move,
Quin mente tranquillâ prius
Æternitatem videris.
Hoc te docebit Humilitas.

Quocumque confistas loco,
Vbique IESUS imperet;
Vbique vivat Humilitas,
Vbique regnet Caritas.

Adflante vento naviga;
Vertente, siste paullulum,
Aut flecte vela: Numinis
Stude voluntatem sequi.

Magnum atque vicinum DEO,
Non concuti. Tranquillitas
Est optimæ mentis status,
Obtemperantis Numini.

In orbe nil adeò ferum,
Quod viva non domet Fides:
Fide cor adfixum DEO
Procella nulla concutit.

Vera in DEUM fiducia
In rebus arctis cernitur.
Cum spes in angusto tua
Luctatur, est DEUS propè.

17. Pax cordis ô DEUS; ô bonæ
Dulcedo mentis, omnium
Nitela rerum, tu mei
Compone fluctus pectoris.

Mihi CHRISTE vinum deficit,
Aqua est bibenda. At imminet
Intercutis periculum:
Morbum, Salus mea, præveni.

Ne quod prius dederas, neget,
Aut perditum hostis exprobet.
Sed; anne sentio? quid hoc?
Mutata vini munera.

Ada-

Adamus, Abraham, Moyfes,
 Prophetæ erant primum merum;
 Aqua Pharifæus: optimi
 IESU meri es vivus latex.

18. Nulli malo in re turbidâ
 Submitte pectus; spem tene:
 Spes sola, te nixum DEO,
 Nec morte in ipsâ deseret.

Si cuncta quæ tibi accidunt
 De Numinis sumas manu;
 Gaudebis omni de bono;
 Nullo dolebis de malo.

Mortalis in vitæ mari,
 Tua mens juvanti Numini
 Sit nixa: talis neminem
 Vmquam fefellit ancora.

Fingat, refingat, ut lubet,
 Quod vasculum è luto DEUS
 Formavit: illi credita
 Perire nulla res potest.

Felicia adversus DEI
 Sperare providentiam,
 Noli æstimare simplicem
 Amentiam: est duplex furor.

Si non voluntatem tuam
 DEI ad voluntatem ligas,
 Aptasque; vitam turbidam
 Vives, & incerti exitûs.

Hostis furit? quid angeris?
 Tuos ad unum omnes DEUS
 Numerat capillos: ceteris
 Timere quid membris potes?

Meliora quàm tu cogites,
 De te DEUS deliberat.
 A rebus arctis plurimos
 Erexit adflictos DEUS.

19. Mala sustine, quæ non nisi
 Malè sustinenti, sunt mala:
 His abstine, quæ non nisi
 His abstinenti, sunt bona.

Nihil labores in Cruce,
 Ex hoc vel illo fit tibi
 Ligno eligenda; amplectere
 Quam Numen elegit Crucem.

Crucem tuam fer; alteri
 Suam relinque: munia
 Commissa nemini invide:
 Sua cuique crux; nil est nimis.

Aliena plus placent, tuæ
 Te quando fortis pœnitet;
 Aliis tua: at pauci velint
 Mutare, si ad rem venerint.

20. Fer dura lætus, ne malum
 Mœrore stulto duplices:
 Conferre solamen solet,
 In re malâ bonus animus.

Invitus ille nil facit;
 Decreta qui pensat DEI.
 Quod ille vult, cum non queas
 Vitare, quin lubens velis?

Solamen, ut careas, habe:
 Care, ut habeas: non res duas,
 Carere, habere, unam puta:
 DEOQUE da quod accipis.

Inter

Inter dolores suavitas,
Pax inter iras te virum
Ostendat: hoc oleo tuæ
Fac flamma vivat lampadis.

Molesta cùm fers suaviter
Tranquillus inter turbida,
Virtutis exhibes tuæ
Illustre testimonium.

Quod durius fuerit pati,
Meminisse spera dulcius.
Si ferre nolis aspera,
Sperare noli prospera.

Vbi est gradus patientia,
Ibi fortitudo fit status:
Ad pacis altæ gaudium
Te subvehet patientia.

Patiens doloris fac bonum;
Es liber à violentiâ:
Ad rem malam cogi nequit,
Qui scit dolorem perpeti.

Quò plus laboris hauseris,
Plus coxeris molestiæ,
Mercedis hòc te plus manet:
Vincet dolorem gaudium.

Benè est, quòd assuescis cruces
Animi labore vincere:
Pugnæ fuit comes labor,
Nunc palma erit victoriæ.

Te multa oportet perpeti:
Patiens doloris nescius,
Patientiæ expers vir bonus,
Nullo fuere sæculo.

Vt gaudeas, ama pati:
Tam nemo felix est homo,
Qui dum caret patientiâ,
Censore se non fit miser.

Probra inter, & mentis cruces,
Quemcumque fortem videris,
Miserum nega: quin verius
Hunc ter beatum prædica.

21. Homo, es quidè miserum animal,
Multasque fers molestias:
Sed hoc tuum levet malum,
Tales quòd innumeros vides.

Tua vita fit multis licet
Vbique cincta casibus;
Ferendo disces omnium
Oblivionem casuum.

Subiecta nondum cognitis
Est vita longa casibus.
Quid anxie cineres fugis?
Securus in prunas cades.

Attende, ne faciat fuga
Te repperire, quod fugis.
Dum ficta devitas mala,
In vera temet projicis.

Molesta nequicquam fugis;
Supera ferendo: si levem
Vitas pruinam, nix ruet:
Visum fugis? rapiet leo.

Bonus premèris, aut malus.
Te vis bonum, quasi jus, premet;
Aut jus premet, quasi vis, malum:
Hoc vita, & illud elige.

L

In

In te nihil firmum, nihil
Expers senectæ, præter has
Quæ te premunt molestias,
Et magna turbarum agmina.

Horæ, dies, menses fluunt;
Voluntur anni; ætas fugit:
Nec ulla vitæ tempora
Dolore vel metu vacant.

In rebus humanis nihil
Tam prosperum, cui non suus
Sit luctus affecla, aut comes:
Mala juncta cunctis sunt bonis.

Rerum omnium variant vices:
Etiam suas dies habent.
Hodierna si fuerit parens,
Erit noverca crastina.

Vtcumque in alto ventus est,
Exinde velum vertitur:
Noverca sæpè pessimum
Ex patre fecit vitricum.

Felicitatis si comes,
Vel est sequela, afflictio;
Afflictionem proximè
Post se trahet felicitas.

Luctum subit breve gaudium;
Post gaudium luctus redit:
In spe vicissim vel metu
Homo vivit, ambiguus sui.

Vitæ per humanæ vices,
Quod est necesse, fortiter
Perfer malum: doloribus
Acquiritur patientia.

Lepidè probas quàm sis miser,
Quòd esse te miserum putas:
Hæc rerum abundantanti potest
Contingere infelicitas.

Homo es: dolorè tamquam homo
Admitte; vince tamquam homo.
Nulli dolori cedere
Cælestis audet gratia.

Vix ullus exors tristium:
Abs te, quod est nimium, fuga:
Nam sæpè morbos haud leves
Secum gravis mœror vehit.

Spatium relinque luctui:
Querulo dolore cum semel
Obsessa mens est, pervias
Ad læta non habet fores.

Noli tuam superfluo
Augere miseriam metu:
Timere stultum est, quod metu
Mutare non possis tuo.

Prudens suo monitu facit
Patiturque, quod facere aut pati
Monitu alieno debeat,
Nisi ipse pareret suo.

Variæ monent rerum vices,
Moneamus ut nos. Te moneat
Si non monueris; te monent,
Monuisse quod neglexeris.

In rebus antè si tuis
Censuque quod fuit, deest;
Hoc discce contentus frui,
Mutata quod dant tempora.

22. Virtute, quamlibet grave
Levabis & premes malum:
Opinionis pondere
Gravabis auctu centuplo.

Quò durus adfuefcas malis,
Opiniones edoma:
Te nulla læferunt, priùs
Quàm quæftus es lædi, mala.

Neceffitatum incommoda
Ridebis affuetus malis:
Te nulla tunc lædent mala,
Cùm dixeris non lædere.

Lædi volens à nemine,
Te nemo lædet: lædere
Quis namque poffit, te nifi
Et ipfe lædi fentias?

Lædi à feipfo qui nequit,
Lædi poteft à nemine.
Felicittatis quilibet,
Et fortis eft faber fuæ.

Haud imparatus fit tibi
Animus ferendas ad cruces;
Quas antè fis memor tuo
Te fabricaffe malleo.

Res inter arctas quòd tuos
Nævos vides, donum eft DEI:
Age gratias: quos mel parit,
Abfinthium vermes necat.

Tibi de cruce eft ftultum queri,
Quâ culpa purgatur tua:
Peccaffe noxium fuit;
Subire pœnas, utile.

Est æqua pœna, fi malum
Quod feceris debes pati:
Ratione & affuetudine
Incommodum fit commodum.

Quam fers tuo merito crucem,
Exofculare: mens crucis
Amore facta purior,
Est cara Cælo victima.

Potiere votis, fi priùs
Patiare quæ debes pati:
Quietis optatæ bono
Potiere poft patientiam.

Neceffitatis legibus
Natura corpus fubjicit:
Ad regna mentem libera
Probata virtus efferet.

Te fponte legi convenit
Neceffitatis obfequi:
Vnum levamen in malis
Est, ipfa leniter pati.

Quæ fenfui funt afpera,
Mors mollit & patientia:
Eris omnium miferimus,
Si dura non difcas pati.

Adverfa magnanimum acuunt;
Mollem remittunt profpera:
Labor laborem deterit;
Dolor dolorem proterit.

Novitas iniquum cladibus
Dat pondus: eft levior vetus.
Ærumna: longi temporis
Patientia obruit malum.

Gravioribus suetus malis,
Leviora non graviter feres:
Haud pertimescit maximum
Incus tumultum maxima.

Cùm læva fors miserum premet,
Aut comminabitur malum;
Nescire primum, est omnia;
Nescire postremum, nihil.

Fer, craftini spe commodi,
Hujus diei incommoda:
Omni loco, omni tempore,
Ferendo duris imminè.

Casus diei te asperi,
Vel prosperi moveat nihil:
Res quæque momentanea
Citò venit, ut fugiat citò.

Incommodum perfer libens,
Si vis potiri commodo:
Quod lædit, & quod recreat,
Se mutuâ dabunt vice.

Quæ jure, sive injuriâ
Toleras, iis quæ ceteri
Graviora patrant, compara:
Quod fers onus, fiet leve.

Quæcumque in hac vitâ tibi
Tormenta continget pati,
Æternitatis ad rogam
Collata, sunt umbra, & jocus.

Beatiores, quos foris
Miraris, intus aspice:
A ceterorum cœtibus
Nihil dolore differunt.

Qui spernis absentes cruces,
Præsentibus curvaberis:
Cras non eris similis tibi,
Hodie sonanti grandia.

Patientiam alteri potens
Suadere, quin suades tibi?
Patientiam facile omnibus
Suadere, difficile est pati.

23. Malo imminente sæpiùs
Est pejor expectatio;
Malique pessimi mora
Est pejor ipsomet malo.

Prævisa vix feriunt mala.
Hæc tu, priusquam venerint,
Tolerare disce: seriùs
Cavebis in mediis malis.

Discrimen instantis mali
Disce ante discrimen pati:
Ægrè malum præfens feres,
Nisi id futurum senseris.

Injuriarum imagines,
Et ficta sustines mala?
Hinc disce vera perpeti,
Sontique gratiam refer.

Lædens loquela, vel manus,
Quæ fingitur; ni vincitur
Pietatis ignoscentiâ,
Lædens reipsâ haud vincitur.



Sperne